

Bijlage 2 - Afwijkingen en aanvullingen op de DNR 2011 (herzien)

Algemeen

De aanvullingen op en/of wijzigingen van de DNR 2011 worden hierna weergegeven na vermelding van het betreffende artikel(lid) in de DNR 2011.

Artikel 4 Vastlegging van de opdracht

Artikel 4 komt te vervallen.

Artikel 5 Werkzaamheden door anderen

In de eerste regel wordt na: *"De adviseur is"* en vóór: *"bevoegd"* toegevoegd de zinsnede: *"na voorafgaande schriftelijke toestemming van opdrachtgever."*

Artikel 6 Aanstellen van meer dan één adviseur

Artikel 6 lid 1 komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling:

"Het staat opdrachtgever vrij voor het ontwerp en de realisatie van het project ook andere adviseurs in te schakelen."

Artikel 7 De adviseur als gemachtigde van de opdrachtgever

Dit artikel komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling:

"De adviseur treedt niet op als gemachtigde van opdrachtgever, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen."

Artikel 11 Algemene verplichtingen van de adviseur

Lid 3 komt te vervallen.

In afwijking van artikel 11 lid 6 DNR 2011 zijn de in het tijdschema opgenomen termijnen fatale termijnen, tenzij door partijen uitdrukkelijk anders is overeengekomen.

Lid 7 komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling:

"Indien de verplichtingen op grond van de overeenkomst in fases zijn verdeeld, vangt de adviseur eerst aan met een volgende fase nadat opdrachtgever daartoe schriftelijk opdracht heeft gegeven."

Lid 10 komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling:

"De adviseur is bij het aangaan of uitvoeren van de overeenkomst verplicht opdrachtgever te waarschuwen voor onjuistheden in de opdracht voor zover hij deze kende of redelijkerwijs behoorde te kennen. Hetzelfde geldt in geval van gebreken en ongeschiktheid van zaken afkomstig van opdrachtgever, waaronder begrepen plannen, tekeningen en berekeningen."

In lid 11 (bewaarplicht voor gegevens) dient in plaats van "vijf jaren" te worden gelezen "tien jaren".

Artikel 12 Algemene verplichtingen van de opdrachtgever

In aanvulling op artikel 12 lid 3 DNR 2011 ontslaat goedkeuring van documenten van de adviseur door opdrachtgever de adviseur nimmer van aansprakelijkheid voor fouten en/of tekortkomingen in die documenten.

In lid 4 komt de zinsnede *"of zich daarvan bewust geweest moet zijn."* te vervallen.

Lid 8 komt te vervallen.

Artikel 14 Schadevergoeding

Artikel 14 lid 1 en lid 2 komen te vervallen en worden vervangen door de volgende bepalingen:

- "1. *De adviseur is aansprakelijk voor alle schade (met uitzondering van rentederving, imagoschade en winstderving) die door opdrachtgever of derden wordt geleden als gevolg van een toerekenbare tekortkoming van of een schending van een contractuele of niet contractuele verplichting door de adviseur, (een) werknemers(s) van de adviseur of diegenen die door de adviseur bij de uitvoering van de opdracht zijn betrokken. Onder derden als hiervoor bedoeld zijn tevens begrepen personeel van de opdrachtgever, personeel van de adviseur en (personeel van) de door de adviseur ingeschakelde hulppersonen en/of (onder-/neven-)aannemers.*
2. *De adviseur vrijwaart opdrachtgever tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade als bedoeld in het vorige lid en tegen alle financiële gevolgen van aanspraken als voornoemd (waaronder de kosten van rechtsbijstand, expertisekosten, onderzoekskosten, proceskosten etc.). De adviseur zal zich op eerste verzoek van opdrachtgever in rechte in plaats van of gezamenlijk met opdrachtgever - één en ander ter beoordeling van opdrachtgever - verweren tegen aanspraken als hiervoor bedoeld."*

Lid 7 komt te vervallen.

Artikel 15 Omvang van de schadevergoeding

Artikel 15 komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling:

" De door de adviseur te vergoeden schade is per gebeurtenis beperkt tot een bedrag gelijk aan driemaal het voor de opdracht overeengekomen honorarium, met een absoluut maximum van € 2.500.000,--. De beperking van de aansprakelijkheid geldt niet in geval van:

- *aanspraken van derden op schadevergoeding ten gevolge van dood of letsel;*
- *indien sprake is van opzet of grove schuld aan de zijde van adviseur of diens personeel of*
- *schending van intellectuele eigendomsrechten."*

Artikel 16 Aansprakelijkheidsduur en vervaltermijnen

Artikel 16 lid 1 komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling:

- "1. *De aansprakelijkheid van de adviseur vervalt door verloop van tien jaren na de dag van de oplevering van het gebouw. Een rechtsvordering die na deze termijn wordt ingesteld is niet ontvankelijk. "*

Lid 2 tot en met lid 7 komen te vervallen.

Artikel 17 Overige bepalingen verband houdende met schadevergoeding

Artikel 17 komt te vervallen.

Artikel 20 Gevolgen van vertraging of onderbreking van de opdracht

Lid 3 komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling:

"Opdrachtgever is tevens verplicht de schade die de adviseur lijdt te vergoeden, voor zover 1) deze schade het gevolg is van een toerekenbare tekortkoming van opdrachtgever en 2) (tijdige) nakoming blijvend onmogelijk is of opdrachtgever in verzuim verkeert, onverminderd de verplichting van de adviseur die schade zoveel mogelijk te beperken."

Artikel 21 Wijze van opzeggen

Aan artikel 21 wordt lid 3 toegevoegd:

- "3. *Onder opzegging van de opdracht wordt verstaan de tussentijdse opzegging van een fase van de opdracht. Beëindiging van de opdracht na afronding van een bepaalde fase wordt niet aangemerkt als opzegging als bedoeld in de hoofdstukken 8 en 9 en leidt niet tot de betalingsverplichting als bedoeld in hoofdstuk 10."*

Artikel 22 Limitatieve regeling opzeggingsgronden

Artikel 22 komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling:

- "1. *Opdrachtgever heeft het recht deze overeenkomst zonder dat enige ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst is vereist, geheel of gedeeltelijk te ontbinden door middel van een aan de adviseur gericht schrijven, indien:*
 - a. *de adviseur zijn bedrijfsuitoefening geheel dan wel een wezenlijk gedeelte daarvan staakt dan wel overdraagt, dan wel indien zijn bedrijf wordt geliquideerd, vereffend en/of ontbonden;*

b. indien de adviseur de vrije beschikking mocht verliezen over zijn vermogen of een zodanig gedeelte daarvan, respectievelijk op een zodanige wijze dat naar het oordeel van opdrachtgever deugdelijke en tijdige uitvoering van de overeenkomst in gevaar dreigt te komen;
c. de adviseur (voorlopige) surseance van betaling aanvraagt, aan adviseur (voorlopige) surseance van betaling wordt verleend, het faillissement van adviseur wordt aangevraagd of adviseur in staat van faillissement wordt verklaard, dan wel haar crediteuren een onderhands akkoord aanbiedt.”

2. *Bij ontbinding op grond van lid 1 is de opdrachtgever gerechtigd de schade en (meer)kosten die voor opdrachtgever (zullen) ontstaan aan de adviseur in rekening te brengen dan wel deze schade en (meer)kosten te verrekenen met hetgeen opdrachtgever eventueel nog aan de adviseur verschuldigd mocht blijken te zijn.*
3. *Na beëindiging van de opdracht door opzegging als bedoeld in de DNR 2011 of ontbinding van de overeenkomst is de adviseur te allen tijde verplicht op eerste verzoek van de opdrachtgever binnen 5 werkdagen alle in zijn bezit zijnde documenten en andere informatie die in het kader van de opdracht zijn vervaardigd aan de opdrachtgever te verstrekken.”*

Artikel 24 Opzegging van de opdracht zonder grond

Artikel 24 komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling:

“Opdrachtgever heeft het recht de opdracht zonder grond op te zeggen.”

Artikel 29 Onvermogen

Artikel 29 komt te vervallen.

Artikel 33 Betalingsverplichting na opzegging zonder grond door de opdrachtgever

Lid 2 en lid 3 komen te vervallen.

Artikel 39 Betalingsverplichting na opzegging door de opdrachtgever op een grond gelegen bij de opdrachtgever

Lid 2, 3 en 4 komen te vervallen.

Artikel 41 Betalingsverplichting na opzegging door de adviseur op een grond gelegen bij de opdrachtgever

Lid 2, 3 en 4 komen te vervallen.

Artikel 45 Eigendom van documenten

De laatste zin van artikel 45 ‘ nadat de opdrachtgever aan zijn financiële verplichtingen jegens de adviseur heeft voldaan.’, komt te vervallen.

Artikel 46 Auteursrecht van de Adviseur.

Lid 1 komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling:

- “1a. *De adviseur draagt door het aangaan van de opdracht met onmiddellijke ingang en voor zover van toepassing, bij voorbaat, exclusief, onvoorwaardelijk en zonder enige beperking alle bestaande alsmede toekomstige intellectuele eigendomsrechten (waaronder mede doch niet uitsluitend begrepen modellen-, auteurs- en octrooirechten) die (kunnen) rusten op al hetgeen door de adviseur in het kader van de opdracht wordt geconcipieerd, waaronder mede begrepen maar niet beperkt tot alle geproduceerde of verstrekte ontwerpen, schetsen, tekeningen, berekeningen, adviezen, gegevens, resultaten, instructies, rapporten, documenten, producten, uitvindingen, know-how en andere werken (hierna: Werken) over aan opdrachtgever, welke overdracht door opdrachtgever hierbij wordt aanvaard. Opdrachtgever zal worden aangemerkt als maker of anderszins rechthebbende van de Werken. In het geval de overdracht ten aanzien van de in de vorige volzin bedoelde rechten van intellectuele eigendom niet volledig of anderszins geslaagd mocht blijken, verplicht de adviseur zich om op eerste verzoek van opdrachtgever om niet en onverwijld alle vereiste medewerking te verlenen om deze (intellectuele eigendoms)rechten alsnog over te dragen aan opdrachtgever, respectievelijk geeft de adviseur reeds nu voor alsdan onherroepelijk volmacht aan opdrachtgever om die overdracht alsdan te doen bewerkstelligen.*
- 1b. *Onder de overdracht als bedoeld in dit artikel is mede begrepen de bevoegdheid om in en buiten rechte op te treden tegen derden die inbreuk maken op de intellectuele eigendomsrechten, alsmede het recht om schadevergoeding ter zake te vorderen of andere vorderingen in te stellen in verband met eventuele inbreuken op de intellectuele eigendomsrechten.*
- 1c. *De adviseur verplicht zich te onthouden van elk gebruik van de intellectuele eigendomsrechten, behoudens vooraf door opdrachtgever schriftelijk gegeven toestemming.*

- 1d. *De adviseur is gerechtigd de informatie welke verstrekt is door opdrachtgever te gebruiken, echter uitsluitend in verband met de uitvoering van de overeenkomst. Deze informatie is en blijft eigendom van opdrachtgever*
- 1e. *Voor zover de overdracht als bedoeld in dit artikel niet voldoet aan in enig land toepasselijke wettelijk vereisten voor overdracht van een recht van intellectuele eigendom, verleent de adviseur aan opdrachtgever een onherroepelijke en exclusieve, niet in tijd of territoir beperkte licentie om de intellectuele eigendomsrechten dan wel de daaruit voortvloeiende aanvragen te mogen exploiteren. De licentie treedt in werking vanaf het moment van ondertekening van de overeenkomst. De licentie omvat tevens de bevoegdheid voor Opdrachtgever om sublicenties te verstrekken aan derden. Partijen stellen door het aangaan van de opdracht vast, dat adviseur een toereikende, meer dan billijke vergoeding heeft ontvangen voor deze licentie."*

Lid 2 komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling:

"Voor zover wettelijk toelaatbaar doet de adviseur hierbij afstand van zijn persoonlijkheidsrechten ex artikel 25 van de Auteurswet. Adviseur verbindt zich ertoe dat hij en zijn rechtsopvolgers zich niet zullen verzetten tegen enige aanpassing, aantasting, vernietiging of andere exploitatie van de Werken of componenten daarvan, al dan niet onder vermelding van de naam van de adviseur."

De tekst van lid 3 komt te vervallen en wordt vervangen door:

"Onverminderd het ter zake bepaalde in de Auteurswet hebben adviseur, opdrachtgever en eventuele toekomstige verkrijgers van de intellectuele eigendomsrechten, het recht om van het uitwendige en inwendige van een naar het ontwerp van adviseur verwezenlijkt object foto's of andere afbeeldingen te maken en deze te verveelvoudigen en openbaar te maken. De adviseur behoeft de toestemming van de opdrachtgever voor het openbaar maken van foto's of andere afbeeldingen die het inwendige van het object tonen na ingebruikneming door opdrachtgever. Aan zijn toestemming kan opdrachtgever voorwaarden verbinden."

Lid 4 komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling.

- 4a. *Indien enig materiaal, waaronder mede begrepen programma's en werkinstructies, door de adviseur ten behoeve van de opdracht beschikbaar is gesteld, terwijl dit wordt beschermd door octrooi- of auteursrechten van adviseur of een derde, verleent de adviseur aan opdrachtgever door het aangaan van de opdracht een niet-exclusief, eeuwigdurend en niet overdraagbaar gebruiksrecht op dit materiaal zonder dat de opdrachtgever daarvoor enige (aanvullende) vergoeding verschuldigd is. Adviseur staat er in dat geval voor in gerechtigd te zijn tot het verlenen van vorenbedoeld gebruiksrecht.*
- 4b. *De adviseur vrijwaart de opdrachtgever tegen alle vorderingen, processen, kosten en schade ten gevolge van beweerde of werkelijke inbreuk op rechten van derden (waaronder mede begrepen de eventuele rechtsopvolgers van adviseur), met name ter zake van hun octrooi-, auteurs-, of merkrecht en andere dergelijke rechten."*

De artikelen 34, 35, 36, 38, 40, 42 en 44 komen te vervallen.

Artikel 47 De uitvoering van het object

Aan lid 1 wordt aan het einde van de eerste zin de volgende zinsnede toegevoegd:

"tenzij dit wijzigingen betreffen welke weinig of geen invloed hebben op het karakter van het ontwerp."

Lid 2 komt te vervallen.

Artikel 48 Recht van herhaling van het advies

De tekst van lid 1 komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende tekst:

"De adviseur heeft enkel het recht zijn advies te herhalen na schriftelijke toestemming van de opdrachtgever. Opdrachtgever kan aan haar toestemming voorwaarden verbinden."

De tekst van lid 2 komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende tekst:

"Het is opdrachtgever in alle gevallen toegestaan het advies van de adviseur geheel of gedeeltelijk te hergebruiken, tenzij de adviseur gerechtigd is om zich tegen de hergebruik te verzetten en tenzij partijen schriftelijk anders overeen zijn gekomen."

Artikel 50 Advieskosten

In aanvulling en afwijking op artikel 50 geldt dat in de advieskosten eveneens worden geacht te zijn begrepen de vergoeding voor alle andere werkzaamheden die de adviseur voor een behoorlijke uitvoering van de opdracht moet verrichten. Deze werkzaamheden zullen niet afzonderlijk worden vergoed, tenzij dit voorafgaand aan de uitvoering schriftelijk is overeengekomen tussen opdrachtgever en de adviseur.

Artikel 54 Vaststelling vast bedrag

Lid 2 komt te vervallen.

Artikel 55 Advieskosten in geval van aanpassingen en wijzigingen

In aanvulling op artikel 55 lid 1 DNR 2011 kunnen wijzigingen als bedoeld in dit artikel uitsluitend zijn ingrijpende wijzigingen van het programma van eisen dan wel ingrijpende wijzigingen als gevolg van veranderingen van overheidsvoorschriften of overheidsbeschikkingen. Veranderende detailleringen kunnen nimmer als (ingrijpende) wijzigingen in de zin van artikel 55 lid 1 DNR 2011 worden aangemerkt.

Artikel 56 Betaling van advieskosten

Lid 4 tot en met 7 en lid 9 komen te vervallen.